

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského, v trestnej veci obvineného **T. F. a spol.** pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2, písm. d/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 141 Tr. zák. a za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 4 písm. b/, c/ Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. c/ a § 141 Tr. zák. a iné, **na neverejnom zasadnutí 22. februára 2017, o sťažnosti prokurátora** Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 27. januára 2017, sp. zn. 3 Tp 7/2016, v neprospech obvineného L. D., takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len sudca pre prípravné konanie) uznesením z 27. januára 2017, sp. zn. 3 Tp 7/2016, podľa § 79 ods. 3 Tr. por. **prepustil obvineného L. D.**, nar. X., t.č. v Ústave na výkon väzby Ilava, **z väzby na slobodu.**

Proti tomuto uzneseniu (ktoré bolo prokurátorovi doručené 31. januára 2017) podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) 2. februára 2017 sťažnosť. V nej poukázal na uznesenie sudcu pre prípravné konanie z 9. novembra 2016, sp. zn. 3 Tp 7/2016, ktoré bolo zrušené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) z 22. novembra 2016, sp. zn. 2 Tost 40/2016, ktorým bola väzba u obvineného L. D. predĺžená do 2. júla 2017 s tým,

že dôvody väzby u neho naďalej trvajú podľa § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. Od posledného rozhodnutia najvyššieho súdu sa dôkazná situácia nijakým spôsobom v prospech obvineného nezmenila. Orgány činné v trestnom konaní postupujú pri vykonávaní dokazovania bez priet'ahov, od posledného rozhodnutia najvyššieho súdu bolo vydaných 6 uznesení o pribratí znalca k zaisteným stopám, vysporiadali sa zaistené finančné prostriedky a strelné zbrane, ktoré neboli podrobené znaleckému skúmaniu, vykonala sa analýza časti predbežného vyjadrenia a znaleckého posudku a bola spracovaná žiadosť o vyhlásenie pátrania po svedkovi L. B., ktorý sa nedostavil na úkon a korešpondenciu si nepreberá. Spisový materiál má 5500 strán, čo si vyžaduje vykonávať priebežnú analýzu dôkaznej situácie s cieľom naplánovať vykonanie ďalších dôkazov a tak zistiť náležitý skutkový stav. Nijako sa nezmenila dôkazná situácia, a to ani ohľadom dôvodov väzby, v podrobnostiach odkazuje na uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 2 Tost 40/2016, a na to, že sudca pre prípravné konanie neuviedol v rozhodnutí žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých dospel k opačnému záveru. K rozhodnutiu prokurátora o prepustení J. W. na slobodu uviedol, že naň nie je možné sa dôvodne odvolávať, nakoľko menovaný v plnom rozsahu od začiatku spolupracuje s orgánmi činnými v trestnom konaní a požiadal o policajnú ochranu, ktorá mu bola poskytnutá. Vzhľadom na jeho správanie a plnenie podmienok policajnej ochrany, nie je dôvod domnievať sa, že by z jeho strany mohlo dôjsť k páchaniu trestnej činnosti, jeho priznanie a usvedčenie ďalších obvinených nie je dôvod predpokladať, že by v podmienkach policajnej ochrany ovplyvňoval svedkov, alebo inak maril vyšetrovanie. Navrhol, aby najvyšší súd podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie, žiadosť obvineného L. D. o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol a obvineného ponechal vo väzbe z dôvodov § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por.

Dôvody sťažnosti prokurátora boli na vedomie zaslané obvinenému L. D. 7. februára 2017 a jeho obhajcovi 8. februára 2017, ktorí nevyužili právo vyjadriť sa k podanej sťažnosti. Spis so sťažnosťou bol najvyššiemu súdu zaslaný 8. februára 2017.

Najvyšší súd na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce. Dospel pritom k záveru, že podaná sťažnosť nie je dôvodná.

Vyšetovací spisu preukazuje, že **uznesením vyšetrovateľa** Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protizločineckej jednotky v Bratislave z **2. mája 2016** pod ČVS: PPZ-281/NKA-PZ-BA-2016 **bolo obvineným, vrátane L. D. vznesené obvinenie** za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 141 Tr. zák. a za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 4 písm. b/, písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. c/ a § 141 Tr. zák. na tom skutkovom základe (jedenástich značne rozsiahlych skutkoch) uvedenom v predmetnom uznesení.

Na návrh prokurátora z 3. mája 2016, sp. zn. VII/2 Gv 89/16/1000-48, sudca pre prípravné konanie uznesením zo 4. mája 2016, sp. zn. 3 Tp 7/2016, v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 25. mája 2016, sp. zn. 6 Tost 19/2016, okrem iných vzal do väzby obvineného L. D. z väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por., u ktorého väzba začala plynúť od 2. mája 2016.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie z 9. novembra 2016, sp. zn. 3 Tp 7/2016, v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 22. novembra 2016, sp. zn. 2 Tost 40/2016, podľa § 76 ods. 3 Tr. por. bola lehota väzby aj u obvineného L. D. predĺžená o sedem mesiacov, teda do 2. júla 2017.

Žiadosti obvineného L. D. o prepustenie z väzby na slobodu z 11. januára 2017, ktorá bola doručená 13. januára 2017 prokurátorovi, ktorý jej nevyhovel. Dňa 23. januára 2017 ju predložil sudcovi pre prípravné konanie s návrhom ju zamietnuť a ponechať obvineného L. D. vo väzbe pri nezmenených dôvodov väzby. Materiálne dôvody ďalšieho trvania väzby sú zachované a v priebehu vyšetrovania neboli produkované také dôkazy, ktoré by vyvrátili podozrenie z trestnej činnosti tohto obvineného, alebo ktoré by mali za následok zmeny dôvodov väzby. Sľub obvineného navrhol neprijat'

Sudca pre prípravné konanie vyjadrenie prokurátora zaslal obvinenému a jeho obhajcovi a súčasne ich upovedomil o tom, že výsluch obvineného sa uskutoční 27. januára 2017 o 09.30 hod. v budove Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica. Výsluch obvineného L. D. v prítomnosti obhajcu a prokurátora vykonal 27. januára 2017.

Uznesenie sudcu pre prípravné konanie o prepustení obvineného L. D. z väzby na slobodu bolo doručené všetkým procesným stranám.

Obvinený pri výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie aj prostredníctvom obhajcu zotrval na podanej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Spochybnil výpoveď obvineného a svedka N. M., ktorý spoluprácou s políciou získal prepustenie z väzby na slobodu, čo bolo motivované jeho snahou pomstiť sa družke, ktorá mu bola neverná, chcel ju zabiť, za čo je opäť vo väzbe. Svedkyňa N. A. aj v čase výpovede žila v jednej domácnosti s N. M. a je možné, že vo výpovedi neuviedla skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé mu priradiť v trestnom konaní. Obvinený N. M. ako kajúcnik očakáva významné výhody pri riešení jeho trestnej zodpovednosti za spáchané skutky a jeho výpovede môžu značným spôsobom deformovať spravodlivosť. Podporu od zločineckej skupiny, s ktorou nie je v kontakte niekoľko rokov nemal, pomoc mu poskytuje iba rodina. Neexistuje teda žiadna obava z toho, že by sa správal kolúzne, resp. že by pokračoval v trestnej činnosti. Všetky predchádzajúce súdne postihy má zahladené a hľadá sa na neho akoby nebol odsúdený. Vyšetrované skutky sú viac ako 5 rokov staré a pri absencii ďalších obvinení sa potvrdzuje, že kontakt s obvinenými osobami dávno skončil. Po zrušení dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. celých 12 dní sa nesprával kolúzne. Posledný procesný úkon bol vykonaný 15. decembra 2016 a od tej doby nebol vykonaný žiadny úkon. Táto pasivita vo veci, ktorú prokurátor a konajúce súdy považujú za náročnú a zložitú je neprípustná a je aj v rozpore so zákonnou požiadavkou, že vo väzobnej veci sa musí postupovať s najväčším urýchlením, aby väzba skutočne trvala len po nevyhnutnú dobu.

Sudca pre prípravné konanie po výsluchu obvineného a oboznámení sa s obsahom žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu a preskúmaní spisového materiálu, dospel k záveru, že žiadosť obvineného je dôvodná. V tomto štádiu trestného konania dôvody väzby u obvineného pominuli, aj keď podozrenie zo spáchania trestnej činnosti všetkými obvinenými je dôvodné. Po viac, ako 8-mich mesiacoch výkonu väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. pre ďalšie trvanie tejto väzby musia byť doplnené ďalšími konkrétnymi skutočnosťami odôvodňujúcimi obavu, že obvinený bude konať tam predpokladaným spôsobom, čo sa však nestalo. Príkaz prokurátora z 22. decembra 2016, ktorým prepustil obvineného J. W. z väzby na slobodu, predpokladá, že obvinený nebude pokračovať v trestnej činnosti, ani ovplyvňovať svedkov a že sa podieľal na usvedčovaní ostatných členov zločineckej skupiny. Ak u toho obvineného, ktorý je

v súčasnosti trestne stíhaný pre 6 skutkov, z toho v 3 prípadoch ide o obzvlášť závažný zločin, nie je daná táto obava z konania uvedeného v § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por., potom v súčasnosti dôvody väzby u obvineného L. D. nie sú taktiež dané. Na základe toho vydal napadnuté uznesenie, ktorým prepustil obvineného z väzby na slobodu.

Trestné stíhanie obvineného L. D., prezývaného „L.“ pre skutky pod bodmi /1 štvrtá odrážka a pod bodmi 2/ až 5/, ktorých sa mal dopustiť ako člen zločineckej skupiny „T.“, v podskupine - vetvy (obvineného T. F., prezývaného „V. T.“ alebo „I.“), kde na pokyn nadriadeného obvineného H. S. minimálne od roku 2006 sa mal podieľať na riadení tzv. „bielych koní“ pri páchaní ekonomickej trestnej činnosti a minimálne od roku 2009 pod vedením obvineného N. M. mal páchať násilnú a majetkovú trestnú činnosť.

Z uvedeného je nepochybné, že obvinený mal trestnú činnosť, za ktorú je trestne stíhaný páchať minimálne v období roku 2006, resp. 2010, teda pred viac ako 10, resp. pred 6 rokmi. Existencia akéhokoľvek dôvodu väzby u tohto obvineného stráca akýkoľvek zmysel, ak od tej doby sa nedopustil žiadnej trestnej činnosti. Obvinený totiž za dobu od spáchania trestnej činnosti, za ktorú je trestne stíhaný, do dnešnej doby mohol urobiť všetko, aby jeho trestná činnosť nebola odhalená, teda aj v akomkoľvek smere mariť objasňovanie skutočností dôležitých pre trestné stíhanie. Nepochybné za danú dobu mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti, za ktorú je nateraz stíhaný, resp. v páchaní inej trestnej činnosti. Orgány činné v trestnom konaní v doterajšom trestnom stíhaní nezistili páchanie novej trestnej činnosti obvineným, aj keď vypočuli celý rad obvinených, svedkov a zadovážili dôkazy svedčiace v ich neprospech. V rámci tohto vyšetrovania nezistili ani nové kolúzne správanie sa obvineného vo vzťahu k trestnej činnosti, za ktorú je trestne stíhaný.

Zo spisu je zrejmé aj to, že v tejto veci orgány činné v trestnom konaní mali dostatok času (od vznesenia obvinenia 2. mája 2016 do 2. februára 2017) na vykonanie rozhodujúcich výsluchov obvinených a svedkov, ktorí prichádzali do úvahy, najmä za situácie, že viacerí obvinení boli vo väzbe. Prepúšťanie obvinených z väzby na slobodu prokurátorom po tom, čo sa priznali k spáchaniu trestnej činnosti a začali usvedčovať spolupáchateľov, naznačuje, že väzba u týchto obvinených mohla byť prostriedkom k vynúteniu priznania, čo je nezákonné. Navyše usvedčujúci obvinení môžu výpovede prispôsobovať už k získaným dôkazom (napr. výpovede iných usvedčujúcich obvinených) bez hrozby postihu za krivú výpoveď, čo sa prenáša aj do ich procesného postavenia svedka, najmä ak vypovedajú

v totožnej veci, v akej boli pôvodne obvinení.

Zo spisu je zrejmé, že v súčasnosti v prejednávanej veci nie sú plánované žiadne dôležité úkony. Úkony, o ktorých sa prokurátor zmienil v podanej sťažnosti, sú bežného charakteru, pre ktoré nie je potrebné akceptovať väzobné stíhanie obvinených, najmä za situácie, keď boli zabezpečené všetky dôležité dôkazy potrebné pre trestné stíhanie. Viacerí obvinení sa do súčasnej doby priznali k spáchaniu trestnej činnosti v rámci zločineckej skupiny a tieto usvedčujúce výpovede sú potvrdzované svedeckými a ostatnými dôkazmi. Navyše ide o trestnú činnosť, ktorá mala byť spáchaná pred viacerými rokmi.

Doteraz získané dôkazy preukazujú, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie a bolo vznesené obvinenie, boli spáchané, tieto majú znaky trestného činu a sú dôvody na podozrenie, že tieto skutky spáchal obvinený L. D.. Vyplýva to najmä z usvedčujúcich výpovedí viacerých obvinených a niektorých svedeckých výpovedí, čo prehĺbuje podozrenie predpokladané ustanovením § 71 ods. 1, prvá veta Tr. por., ktoré bolo slabšie pri vznesení obvinenia a vzatia obvinených do väzby.

Naproti tomu doposiaľ získané dôkazy oslabujú dôvod kolúznej väzby, pretože bol značne zúžený, ak nie úplne vylúčený priestor obvineného pre ovplyvňovanie obvinených, svedkov, poškodených, znalcov alebo pre marenie objasňovania skutočností závažných pre trestné stíhanie. Taktiež s odstupom času, ako aj pre väzobné stíhanie došlo k značnej minimalizácii možnosti pokračovať v trestnej činnosti, pre ktorú je obvinený trestne stíhaný, resp. páchať aj inú trestnú činnosť, napr. pre zaobstaranie si prostriedkov pre živobytie.

Z týchto dôvodov sa najvyšší súd stotožnil so záverom sudcu pre prípravné konanie, a to že väzobné dôvody podľa § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. u obvineného L. D. pominuli. Oprávnená bola konštatácia sudcu pre prípravné konanie, že ak boli splnené podmienky pre prepustenie obvineného J. W. z väzby na slobodu, potom boli splnené zákonné podmienky aj pre prepustenie tohto obvineného z väzby na slobodu. Ak by sa tak nestalo, išlo by o selektívnu diskrimináciu, teda že pri rovnakých podmienkach sa nepostupovalo rovnako, čo zákon vylučuje. Nepriznanie sa obvineného k trestnej činnosti nemôže byť dôvodom na väzobné stíhanie.

Z vyjadreného je nepochybné, že v konaní o vzatí obvineného do väzby rozhodol

v danom prípade zákonný sudca, a to v súlade so zákonom, v predpísanej lehote a po predchádzajúcom výsluchu obvineného. Prokurátor ako oprávnená osoba podala proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie včas sťažnosť. Sudca pre prípravné konanie pritom rešpektoval všetky zákonné ustanovenia vzťahujúce sa na rozhodovanie o väzbe, pri splnení formálnych a materiálne podmienok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedených dôvodov sťažnosť prokurátora podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 22. februára 2017

JUDr. Štefan M i c h á l i k , v. r.
predseda senátu

Vypracoval JUDr. Viliam Dohňanský

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová